

Besluitenlijst openbare raadsvergadering van 12 december 2018, aanvang 21.30 uur

Aanwezig

Voorzitter	Yvonne van Mastrigt
Griffier	Jelle Hekman
Raadsadviseur	Marijke de Jong

De leden

VVD	Rianne Beekman, Pauline Bredt-Aler, Rick Nederend, Jos van Nieuwenhoven, Babet de Vries en Arjan Wisseborn
Lokaal Liberaal	Rein Bonhof, Suzanne Kox-Meijer, Ronald van Liempdt, Onno Tijdgat, Tessa Overdijkink en Bas Verwaaijen
GroenLinks	Albert Gemke, Annet Schoevaars, Tjeerd Schuhmacher, Ed Theunen en Gertjan Verstoep
CDA	Sarah van Lindenberg-Hess, Klaas Overbeek en Pim van Rossum
Streekbelangen	Jacques Helling, Rob Roos en Karin van Vliet
PvdA	Maarten van Dijk en Els Swerts
ChristenUnie-SGP	Ike Roetman en Frans de Ronde
Maarssen 2000	Arjan Kroon
PVV	Wim Ubaghs
Het Vechtse Verbond	Mieke Hoek
Stichts Appèl	Hans van Maanen

Wethouders

VVD	Jeroen Willem Klomps
Lokaal Liberaal	Frank van Liempdt
GroenLinks	Linda van Dort
CDA	Hetty Veneklaas

Afwezig

PvdA	Joseph Toonen
Maarssen 2000	Riëtte Habes

1. Heropening.

De voorzitter heropent de vergadering, nadat zij de besloten vergadering heeft geschorst waarin is besloten om geheimhouding op te heffen en in openbaarheid over de rapportage te spreken.

Zij heet iedereen welkom en geeft een toelichting op het agendapunt.

Naar aanleiding van een anonieme melding over een vermeende schending van integriteitsbeginselen door twee leden van het college heeft zij hiernaar een onderzoek laten verrichten.

Op 19 november 2018 ontving zij een brief waarin melding werd gedaan van een vermoeden van integriteitsschending waarbij de wethouders Van Liempdt en Klomps betrokken zouden zijn. Zij zouden hun positie hebben misbruikt bij de toewijzing van de brugwachterswoning Breedstraat 2 in Maarssen. De melding is conform het Protocol integriteitsschendingen politieke ambtsdragers onderzocht tegen de achtergrond van de vraag of de melding voldoende concreet en van een zodanige ernst was, dat een onderzoek noodzakelijk zou zijn. Anonieme meldingen worden in beginsel niet behandeld, tenzij de inhoud van de melding dusdanig concreet en ernstig is dat de melding toch onderzocht moet worden. Zij is tot de conclusie gekomen dat dit het geval was.

Vervolgens heeft zij opdracht gegeven een vooronderzoek in te stellen. Hiervan zijn beide wethouders op de hoogte gesteld. Het vooronderzoek is intern uitgevoerd en leidde tot een rapport van bevindingen. Op grond van deze bevindingen is zij tot de conclusie gekomen dat de melding nader onderzocht moest worden door een externe onderzoeker.

Op 26 november 2018 heeft zij de onderzoeksopdracht gegeven aan een externe onderzoeker, waarin twee onderzoeksvragen centraal stonden:

1. is de huidige huurder door de bemoeienis van de wethouder of wethouders in een gunstiger positie gekomen bij de toewijzing van een huurwoning;
2. heeft de huidige huurder door bemoeienis van de wethouder of wethouders een gunstiger huurprijs verkregen?

Hierover heeft zij zowel de betrokken wethouders, het college en het fractievoorzittersoverleg geïnformeerd en tevens de onderzoeksopdracht ter inzage gegeven. Het onderzoek is uitgevoerd door Capra en heeft geleid tot een rapportage. Deze rapportage is op 6 december 2018 ontvangen en op 7 december 2018 besproken met het college en naar de raad gestuurd. De raad heeft voorafgaand aan deze openbare vergadering besloten de rapportage openbaar te maken en over te gaan tot een openbare bespreking van dit rapport.

De burgemeester heeft op grond van de Gemeentewet een eigenstandige bevoegdheid om de integriteit van het openbaar bestuur de waarborgen. Tijdens het hele proces heeft zij geheimhouding betracht. Daarmee wilde zij voorkomen dat er ten onrechte mensen beschadigd zouden worden.

2. Rapportage.

1^e termijn

Lokaal Liberaal hecht grote waarde aan een betrokken bestuurder. Frank van Liempdt is een uiterst betrokken volksvertegenwoordiger. De fractie heeft hem zien transformeren van een bevlogen oppositievoerder naar een wethouder die luistert, zijn portefeuille zeer zorgvuldig behandelt en zijn taken uiterst serieus neemt. De fractie kent hem niet als een wethouder die iemand zou willen bevoorrechten. Hij wil inwoners met een hulpvraag graag van dienst zijn en doorverwijzen naar de juiste personen in de soms moeilijk benaderbare gemeente. Op geen enkele wijze is gebleken dat de wethouder opdracht heeft gegeven om deze inwoner voorrang te verlenen in het proces. De schijn van belangenverstrengeling is hierbij niet aangetoond. Wethouder Van Liempdt heeft er ook geen belang bij gehad wie het pand tijdelijk als antikraak zou betrekken. De fractie deelt wel de mening dat met het doorgeven van de naam en het telefoonnummer aan de behandelend ambtenaar een onzichtbare lijn is overschreden. De fractie had ook liever gezien dat de betreffende persoon in het reguliere proces was meegegaan. De wethouder ziet het als een inschattingsfout. Hij geeft aan hier lering uit getrokken te hebben. De fractie spreekt de wens uit op basis van dit rapport kritisch te zijn op het handelen van de wethouder, maar ook dat wij ons blijven inzetten om van dit college en deze raad een succes te maken.

PVV trekt wellicht een andere conclusie uit het rapport dan Lokaal Liberaal. Vindt het een slecht onderzoek. Hoe moet het waardeoordeel geïnterpreteerd worden? Waarom heeft wethouder Klomps niet tegen zijn collega wethouder gezegd “waar bemoei je je mee?. Dit is mijn portefeuille”.

Vraagt zich af in hoeverre wethouder Van Liempdt in de toekomst de inwoners nog meer van dienst gaat zijn.

Streekbelangen vindt het een onvolledig rapport. Stelt twee vragen aan wethouder Van Liempdt over de e-mail die via het bestuurssecretariaat is verstuurd en over het antwoord “absoluut niet” op de vraag uit het Capra rapport van 30 november 2011 over individuele belangenbehartiging.

Voor de fractie staat vast dat de schijn van belangenverstremgeling gewekt is. Wethouder Van Liempdt heeft de schijn gewekt in zijn positie het belang van betrokkene te bevorderen. Hier is echter geen sprake van een financieel of eigen belang.

CDA zegt dat individuele belangenbehartiging een potentiële valkuil voor wethouder Van Liempdt was. De reden voor het voorliggende rapport is dan ook buitengewoon teleurstellend. Door bemoeienis van de wethouder heeft betrokkene mogelijk voordeel gehad bij het huren van de woning. Helder is dat een wethouder niet mag optreden als een individuele belangenbehartiger. Zijn handelen was derhalve fout. Het is nu aan de raad om daar consequenties aan te verbinden. Vragen worden gesteld over de contacten met de betreffende ambtenaar en wilde de wethouder een voorkeurspositie voor betrokkene nastreven. Wat heeft de wethouder geleerd van deze kwestie?

VVD spreekt haar teleurstelling uit. De wethouder was vooraf op deze risico's geweest. Het rapport is duidelijk in haar bevindingen en conclusies. Wethouder Van Liempdt heeft zich ingespannen om een bepaalde woningzoekende in aanmerking te laten komen voor het brugwachtershuisje. Hij heeft daarbij tegen een eerder advies van Capra bij zijn aanstelling in, individuele belangen behartigd. Hij heeft daarbij andere inwoners benadeeld. Voor de fractie is duidelijk dat de schijn van belangenverstremgeling is gewekt. De fractie schaart zich achter de conclusies in het Capra rapport. Waarom heeft de wethouder zich hier zo voor ingespannen? De vraag voor vanavond is of de raad, c.q. de fractie van de VVD het vertrouwen heeft dat dit een eenmalige misser is geweest.

PvdA is geschrokken. Concludeert uit het rapport dat zowel de huurder als de verhuurder niet zijn bevraagd. De fractie vraagt zich af of zij wel over alle relevante informatie beschikt om zich een totaal beeld te vormen en de gestelde feiten te toetsen. In april 2018 is in de integriteitsanalyse van wethouder Van Liempdt uitvoerig stilgestaan bij het risico op individuele belangenbehartiging en vriendjespolitiek. Toch stapt de wethouder in zijn valkuil. Zal dit in de toekomst niet weer gebeuren? Heeft wethouder Van Liempdt vaker individuele bewoners geholpen? Wat heeft de wethouder hier van geleerd? Nader wordt ingegaan op de cultuur, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Hij leest uit het rapport dat er druk wordt gelegd op ambtenaren om per omgaande snel te reageren. Er is onvoldoende tegenkracht vanuit het ambtelijk apparaat. Wat was de rol van wethouder Klomps? Heeft wethouder Klomps wethouder Van Liempdt niet gecorrigeerd of aangesproken? Heeft wethouder Van Liempdt wel voldoende besef van zijn positie als wethouder? Constateert dat er geen persoonlijk gewin is voor wethouder Van Liempdt, wel is de schijn van belangenverstremgeling gewekt.

Maarssen 2000 hecht hoge waarde aan integriteit, maar ook aan bereikbaarheid en het ombudsmanwerk wat de raad kan doen. Mist in het onderzoek essentiële zaken zoals het betrekken van alle betrokken partijen. De burgemeester heeft naar aanleiding van de brief met een fictieve naam besloten om advies te vragen. Door wie is dan geadviseerd? Als er een vermoeden is van een valse beschuldiging kan er bij de politie aangifte gedaan worden. Is hier sprake van als niet bekend is wie de afzender van de brief is? Vraagt zich af of er binnen de collegiale omgang in het college de collegeleden elkaar niet aanspreken op onhandige acties. Constateert onhandig gedrag van de wethouder. Ziet een bevlogen raadslid die op informele wijze heeft gehandeld. Hij moet leren om als wethouder te handelen en dan kan hij dit niet doen.

ChristenUnie-SGP betreurt het dat er inwoners zijn die anoniem zaken melden. Hierbij doet de fractie een oproep aan inwoners om meldingen niet anoniem te doen. Dat vergroot de duidelijkheid. De schijn van belangenverstremgeling is expliciet in het gesprek met de wethouder aan de orde geweest. De schijn is gewekt dat de wethouder het belang van een inwoner aan het bevorderen was. Onderbelicht is het korte tijdsbestek waarin het besluit is genomen om van het

onderzoeken van mogelijke verkoop naar verhuur te gaan. Het staat wethouders vrij om ambtenaren te benaderen en ambtenaren zijn professioneel genoeg om tegen een wethouder te zeggen wat wel of niet kan. Hoe gaat wethouder Van Liempdt hier in de toekomst mee om? Hoe kijkt de wethouder nu aan tegen zijn reactie op individuele belangenverstremming en vriendjespolitiek? Is de wethouder wellicht tot een ander inzicht gekomen?

GroenLinks vindt dit een zeer ernstige zaak. Er valt een belangrijke pijler weg onder het collegeprogramma, namelijk een integer bestuur. De conclusie over het wekken van de schijn van belangenverstremming is duidelijk. De reactie van de wethouder geeft blijk van geen besef van wat hier aan de hand is. De wethouder heeft aan individuele belangenbehartiging gedaan door zich in te zetten voor één inwoner.

Om te komen tot een betere cultuur moeten zeker de wethouders het goede voorbeeld geven. Dat is niet gebeurd. Wethouder Van Liempdt is persoonlijk gewaarschuwd voor een integriteitsrisico. Nu blijkt dat hij dat niet begrepen heeft.

De fractie vindt de handelwijze van de wethouder onacceptabel en roept Lokaal Liberaal op te komen met een oplossing.

Is de wethouder van mening dat zijn handelwijze past binnen conclusie 3 dat zijn bemoeienis met het streven van de betreffende bewoner om de brugwachterswoning te huren, de schijn van belangenverstremming is gewekt?

Het Vechtse Verbond is van mening dat hier sprake is van belangenverstremming en betreurt dit. Hoe kijkt wethouder Van Liempdt hier tegen aan? Is er voorstander van om ook anonieme meldingen serieus te nemen. Vindt het geen goed rapport, mist een aantal zaken zoals een interview met de huurder. Vraagt wethouder Van Liempdt of hij met het college heeft gedeeld waar hij mee bezig was.

Wethouder Van Liempdt gaat in op de passage over individuele belangenbehartiging en vriendjespolitiek in de risicoanalyse. De vraag die hem door de onderzoeker is gesteld, is of betrokkene een vriendje van hem is in het kader van vriendjespolitiek zoals dat in het rapport beschreven staat. Zijn antwoord was "nee". Over individuele belangenbehartiging is niet gesproken. Hij deelt de mening van de ChristenUnie-SGP dat het begrip vriendjespolitiek meer inhoudt dan een vriendschapsrelatie met iemand hebben. Zo is hem dat echter niet door de onderzoeker gevraagd. Het conceptverslag van de onderzoeker heeft hij ingezien, goedgekeurd en getekend geretourneerd. Hij heeft daarbij vooral naar zijn eigen antwoorden gekeken. Hij heeft inderdaad naam en telefoonnummer van betrokkene doorgegeven met de vraag of deze persoon op gesprek zou kunnen komen. Dat zou als individuele belangenbehartiging gezien kunnen worden. En dat is niet terecht. Als de vraag gesteld zou zijn zoals deze in het verslag is opgenomen, was het antwoord "ja" geweest.

Hij heeft van betrokkene twee keer een verzoek om informatie ontvangen. Vanwege drukke werkzaamheden heeft hij het bestuurssecretariaat gevraagd om het verzoek om informatie via e-mail door te sturen naar de betrokken ambtenaar. Dat is niet met een specifieke reden gedaan. Nadat het bericht op facebook heeft gestaan, heeft hij de betrokken ambtenaar gebeld met de vraag of de betreffende persoon op gesprek kan komen.

De conclusie dat de schijn van belangenverstremming is gewekt kwam bij hem binnen als een stomp in zijn maag. Die stomp werd een steen die er nog zit. Het is nimmer zijn bedoeling geweest om iemand te bevoordelen. Zijn verzoek was slechts bedoeld om iemand op gesprek te laten komen. Dat had hij dus niet moeten doen.

In zijn werk ontvangt hij veel berichten, onder andere via social media, over onder andere groen en grijs uit zijn portefeuille. Hij stuurt deze berichten door naar de betreffende ambtenaren met verzoek deze zaken op te pakken. Nu vraagt hij zich af of hij dit wel op een goede manier aanpakt. Hierover gaat en is hij in gesprek met onder andere de burgemeester. Hij beaamt dat hij een enorme inschattingfout heeft gemaakt. Dit is een onverwacht, keihard en helder

leermoment. Dit zal, kan en mag hij nooit meer laten gebeuren. Hij biedt hiervoor zijn oprechte excuses aan.

Wethouder Klomps geeft aan dat integriteit altijd een formeel en informeel gesprekspunt is binnen het college. Regelmatig wordt de vraag gesteld wanneer overschrijden wij de grenzen van integriteit. In de onderhavige situatie heeft hij expliciet de naam van de betreffende ambtenaar genoemd en verder niet. Terugkijkend had hij nog frequenter en nog explicieter een waarschuwing moeten geven.

De burgemeester antwoordt dat bij de beoordeling van de melding om advies is gevraagd. De brief was zowel aan de gemeentesecretaris als aan haarzelf geadresseerd. Na een eerste lezing is de integriteitscoördinator hierbij betrokken. Het advies van deze coördinator was dat er zoveel feitelijk en verifieerbaar materiaal is, dat het verstandig is om een vooronderzoek te doen. Toen het vooronderzoek de beweringen staafde is er een onafhankelijk onderzoek gestart. Frequent komt de integriteit binnen het college en in één op één gesprekken aan de orde. Dat is voor deze casus niet het geval geweest.

Schorsing van 23.00 tot 23.50 uur.

2e termijn

VVD is verdrietig en teleurgesteld. Na alles te hebben overwogen heeft de fractie geen vertrouwen dat wethouder Van Liempdt niet nog een keer een dergelijke inschatting zal maken. Dient een motie van wantrouwen in met als dictum:

Spreekt uit:

het vertrouwen in wethouder Frank van Liempdt op te zeggen.

PVV steunt de motie van de VVD.

Streekbelangen dient, mede namens PvdA, Maarssen 2000 en Stichts Appèl, een motie van treurnis in met als dictum:

Spreekt uit:

teleurgesteld te zijn in het handelen van wethouder van Liempdt.

Maarssen 2000 wil deze zaak niet afdoen als onhandig, de schijn van belangenverstremgeling is gewekt. Echter een verbeterplan wordt ingezet. Dient mede de motie van treurnis in.

ChristenUnie-SGP is van mening dat dit een relatief kleine case betreft. Wil wethouder Van Liempdt een kans geven om aan te tonen dat hij het vak van wethouder aan kan. Zal de motie van treurnis steunen. Een dergelijke misstap mag niet nog een keer gebeuren. Vraagt een evaluatie over een halfjaar met eventuele coaching.

GroenLinks sluit zich aan bij de woorden van de VVD. Is erg verdrietig. Integriteit is een dermate belangrijk speerpunt dat maakt dat deze handelwijze niet geaccepteerd kan worden. Zal daarom de motie van wantrouwen steunen.

CDA is niet overtuigd van verbetering. Heeft onvoldoende vertrouwen in wethouder Van Liempdt. Zal de motie van wantrouwen steunen.

PvdA worstelt met een dilemma. De schijn van belangenverstremgeling is gewekt. Er is echter geen persoonlijk gewin. Zal de motie van treurnis steunen.

Schorsing van 00.05 tot 00.15 uur

Stemverklaringen over de motie van wantrouwen

Lokaal Liberaal is buitengewoon teleurgesteld over deze motie.

Het Vechtse Verbond constateert dat haar stem vóór of tegen deze motie beslissend zal zijn.

Hoe dan ook, er is binnen de coalitiepartners een onhoudbare situatie ontstaan omdat 3 van de 4 partijen de motie van wantrouwen steunen. Zij zal de motie ook steunen.

De motie van wantrouwen is aangenomen met 16 stemmen vóór en 15 stemmen tegen. (Vóór: de fracties van PVV, CDA, VVD, GroenLinks en Het Vechtse Verbond. Overige fracties tegen.)

De voorzitter concludeert dat hiermee de motie van treurnis niet meer in stemming hoeft te worden gebracht.

Wethouder Van Liempdt respecteert dit besluit van de raad. Hij aanvaardt dit besluit met opgeheven hoofd, doch hoofdschuddend. Dit was naar zijn mening niet nodig geweest. Hij neemt ontslag als wethouder.

Hierna sluit de voorzitter de vergadering om 00.20 uur.

29 januari 2018

Griffier

Voorzitter

MdJ,
14-12-2018